

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 5.

Očekávané výstupy

HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhlasě v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti

HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not

HV-5-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní

HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby

HV-5-1-05 vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace

HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků

HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

HV-5-1-01 p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem

HV-5-1-02 p propojí vlastní pohyb s hudbou

HV-5-1-03 p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje

HV-5-1-06 p odliší tóny podle výšky, síly a barvy

Pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb

Správně hospodaří s dechem při interpretaci písní-frázování

HV-5-1-07 p propojí vlastní pohyb s hudbou

Dílčí výstupy

Vokální činnosti

- zazpívá vybrané písně
- zpívá jednoduché dvojhlasé písně, lidový dvojhlas, kánon
- dbá uvědoměle na správné dýchání a držení těla, dodržuje hlasovou hygienu
- užívá pojmy stupnice, repeticce, zesilování zeslabování, pozná basový klíč
- čte noty v rozsahu stupnice C dur,
- provádí rozbor zapsané písně – druh písně, notový zápis, takt, melodie
- zpívá českou hymnu

Instrumentální činnosti

- pozná smyčcové, dechové, bicí hudební nástroje
- seznámí se s hudebními nástroji v symfonickém orchestru (ví, kdo je dirigent, sbormistr, kapelník)
- doprovodí písně na rytmické i melodické hudební nástroje
- realizuje přiměřeně věku jednoduché variace základního tématu

- vyjádří pomocí grafického záznamu instrumentální melodii

Hudebně pohybové činnosti

- seznámí se s krajovými lidovými tanci
- pohybově vyjadřuje hudební nálady – veselí, smutek apod.
- seznamuje se s relaxační hudbou, relaxuje
- taktuje základní druhy taktu
- orientuje se v prostoru – utváření pohybové paměti

Poslechové činnosti

- poslechem rozezná vybrané hudební nástroje
- rozezná kvalitu tónů a vztahy mezi tóny
- pozná hudbu vokální, instrumentální, vokálně instrumentální a dokáže rozeznat hudební prostředky
- zařazuje pocitově hudbu k různým příležitostem (vánoční, slavnostní, taneční, zastavenička, s přírodní tematikou apod.)
- poslouchá vybrané skladby, rozlišuje hudbu polyfonní a homofonní
- rozezná malou písňovou formu, rondo, zvládne jednoduché variace na hudební téma

Učivo

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

- **pěvecký a mluvní projev** – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu
- **hudební rytmus** – realizace písní ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu
- **dvojhlas a vícehlas** – prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod.
- **intonace, vokální improvizace** – diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka–odpověď apod.)
- **záznam vokální hudby** – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

- **hra na hudební nástroje** – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod.
- **rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace** – tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka–odpověď), jednodílná písňová forma (a–b)
- **záznam instrumentální melodie** – čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku či tématu instrumentální skladby, využití notačních programů

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

- **taktování, pohybový doprovod znějící hudby** – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance
- **pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby** – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků
- **orientace v prostoru** – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

- **kvality tónů** – délka, síla, barva, výška
- **vztahy mezi tóny** – souzvuk, akord h
- **hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem** – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu
- **hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj**
- **hudební styly a žánry** – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.
- **hudební formy** – malá písňová forma, rondo, variace
- **interpretace hudby** – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)

Průřezová témata

EGS – Evropa a svět nás zajímá

Lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy.

OSV – Osobnostní rozvoj – kreativita

Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.

Mezipředmětové vztahy

ČJ – hudba provází výuku (vhodné písně pro zpestření vyučování v dalších předmětech), říkadla, vypravování s hudbou

M - hudba provází výuku (vhodné písně pro zpestření vyučování v dalších předmětech),

PŘÍŘ – lidové zvyky a tradice, svět kolem nás, zvířata, rostliny

PV – Vánoce a vánoční výzdoba, kostýmové rekvizity k pohybovým aktivitám

TV – cvičení při hudbě, pochod, přísunný krok, taneční krok v 2/4 a 3/4 taktu, prvky jazzového tance

VV – ilustrace k písním, Vánoce